

Arcehologienota

Erpe-Mere, Oudenaardstesteenweg

Deel 3: Verslag van Resultaten

Inhoud

1	Gemotiveerd advies	3
1.1	Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek	3
1.2	Archeologische sites binnen het onderzoeksterrein	3
1.3	De impactbepaling	5
1.4	Bepalingen van maatregelen	5

1 Gemotiveerd advies

Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is.

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Potentieel en waardering kenniswinst bij verder archeologisch onderzoek

Er werd tijdens de bureaustudie en aanvullend landschappelijk bodemonderzoek voldoende informatie gegenereerd om de lage archeologische waarde van het onderzoeksgebied te staven. Bovendien zal het overgrote deel van de toekomstige verstoringen niet dieper reiken dan de huidige verstoringlagen. Op enkele plaatsen wordt de toekomstige verstoring iets dieper. Hier beschermt een dik (sub)recent colluviaal pakket echter meestal het eventueel archeologisch interessante niveau. De oppervlakte waar de toekomstige verstoring diep genoeg en het colluviaal pakket afwezig is, is verwaarloosbaar klein. Daardoor wordt, indien archeologische sporen aanwezig zijn, de kenniswinst zeer laag geacht. Verder onderzoek zou geen kennisvermeerdering met zich mee brengen, maar zou hoogstens een versnipperd beeld opleveren.

Volledigheid van het vooronderzoek

De resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek binnen deze archeologienota bleken voldoende om het ontbreken van potentieel op kennisvermeerderingen bij verder archeologisch onderzoek te staven. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. De archeologienota is dan ook - conform de Code van Goede Praktijk – volledig.

1.2 Archeologische sites binnen het onderzoeksterrein

De aanwezigheid van een archeologische site

De aanwezigheid van een concrete archeologische site kon aan de hand van het bureauonderzoek niet bevestigd, noch ontkent worden. Aan de hand van de gegevens uit het bureauonderzoek werd echter wel een concrete verwachting voor de aanwezigheid van dergelijke sites opgemaakt. Er werd bij de opmaak van deze verwachting verwezen naar volgende elementen:

- Het onderzoeksgebied wordt niet specifiek bij naam vermeld in de historische bronnen, maar de ligging in de *Ter Erpenbeekvallei* is interessant te noemen. Een analyse van de gekende archeologische resten in de omgeving leverde gegevens over de ruimere omgeving rond het onderzoeksgebied.
- Vondstmeldingen en archeologisch onderzoek in de omgeving van het plangebied wijzen op een vroege occupatie door de mens. De oudste vondsten dateren immers uit de steentijden en de Romeinse periode (zie historiek / Centrale Archeologische Inventaris). De historische kaarten zoals de Vandermaelen, de Ferraris-kaart en de Atlas der Buurtwegen geven aan dat het huidige onderzoeksgebied sinds lange tijd niet bewoond

werd, het gebied ligt in een zone van akkers en weilanden. Dit zal een invloed hebben op de bewaringstoestand van mogelijke archeologische sporen en vondsten.

- Op de historische kaarten staan enkel velden afgebeeld voor het plangebied en in de directe omgeving zijn weinig archeologische waarden gekend. Dit betekent echter niet dat er een lage verwachting kan voorop gesteld worden aangezien in de ruimere regio rond het onderzoeksgebied reeds vondsten en vindplaatsen gekend zijn. Het gaat om een aantal locaties waar vondsten uit de steentijden en Romeinse periode werden aangetroffen (zie bespreking Centrale Archeologische Inventaris).
- Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kan niet met zekerheid gezegd worden of er structuren zullen aangetroffen worden ter hoogte van het plangebied. Het onderzoeksgebied werd namelijk niet specifiek bij naam vermeld in de geconsulteerde historische bronnen. Maar gezien de vroege vermeldingen is de kans op occupatiesporen helemaal niet onbestaande.
- De bodemkaart wijst op een droge leemgrond met B-horizont. De ligging op de heuvelflank van de Ter Erpenbeekvallei doet vermoeden dat erosieprocessen een invloed uitgeoefend hebben op het bodembestand ter hoogte van het projectgebied. Dit kent een weerslag op de bewaringstoestand van potentieel aanwezige archeologische waarden. Het is echter onduidelijk in hoeverre de bodem er geërodeerd is.
- De mate van verstoring ter hoogte van de huidige parking is niet geheel duidelijk.

De resultaten van het vooronderzoek wijzen op een middelhoog potentieel voor de aanwezigheid van archeologische ensembles, vindplaatsen en sites vanaf de steentijden. Een aantal onderzoeksvragen blijven echter onopgelost. Zo is niet duidelijk in hoeverre het bodemarchief ter hoogte van de huidige parking reeds is verstoord. Verder is ook niet geweten wat de invloed van bodemprocessen op de ondergrond is. Het uitvoeren van een landschappelijk booronderzoek lijkt aangewezen.

Uit het bureauonderzoek kon niet met zekerheid opgemaakt worden in welke mate het terrein rond de winkelruimte verstoord was. De landschappelijke boringen tonen aan dat de diepte van de verstoring door de aanleg van de parking rond de winkelruimte minimaal 46 cm is. In de noordoostelijke hoek van het plangebied loopt deze diepte op tot 95 cm onder het huidige oppervlak.

De kans op aanwezigheid van archeologische waarden wordt bovendien laag ingeschat. Vermoedelijk kende het terrein immers in een (sub)recente periode een verlaging, enerzijds door erosie, anderzijds door aftopping, waarbij de oorspronkelijke bodemopbouw en een deel van het oorspronkelijke moedermateriaal werden verwijderd. Enkel sporen die tot diep in de ondergrond werden gegraven kunnen eventueel nog deels bewaard zijn. De toekomstige verstoring rond de winkelruimte zal echter niet dieper dan 40 cm reiken, wat minder diep is dan de huidige verstoring. Zelfs als rekening gehouden wordt met een buffer van 20 cm door verkeer met zware machines zullen enige resterende archeologische sporen dus niet of amper beroerd worden. De toekomstige aanleg van een oprijlaan en drie smalle infiltratiebekkens zullen plaatselijk voor een diepere verstoring zorgen. Op de meeste plaatsen zal deze toekomstige verstoring echter niet tot onder het (sub)recente colluviaal pakket reiken, bovendien gaat het om zeer kleine oppervlaktes die slechts voor een zeer geringe kenniswinst zouden kunnen zorgen.

De waardering van de archeologische site

Ondanks de middelhoge archeologische verwachting voor de aanwezigheid van rurale nederzittingslocaties uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen, wordt de waarde van deze mogelijke archeologische sites binnen het onderzoeksterrein laag ingeschat. In deze moet men in de eerste plaats verwijzen naar het beperkte potentieel op kenniswinst over deze sites (en kennis over het regionale archeologisch bestand) bij verder archeologisch onderzoek. De motivatie voor dit beperkte potentieel op kenniswinst wordt hierboven gemotiveerd.

1.3 De impactbepaling

Bovenstaand overzicht¹ analyseert de impact van de gekende verstoringen en de geplande bodemingrepen op het potentieel op kenniswinst bij verder archeologisch onderzoek. Dit overzicht geeft aan dat het potentieel op (waardevolle) kenniswinst bij verder archeologisch (voor-) onderzoek binnen de krijtlijnen van de geplande ingrepen ontbreekt. De investeringen die gepaard gaan met verder archeologisch onderzoek staan geenszins in verhouding tot de beperkte resultaten die dergelijk onderzoek naar verwachting zal opleveren.

1.4 Bepalingen van maatregelen

Binnen het verslag van resultaten en bovenstaand gemotiveerd advies werd aangetoond dat het potentieel op waardevolle kenniswinst ontbreekt bij de uitvoer van verder archeologisch (voor-) onderzoek. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. Verdere maatregelen inzake archeologisch onderzoek worden dan ook - conform de Code van Goede Praktijk – niet voorgesteld.

Dit advies ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplicht.

¹ Zie 1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek.